

HABERLER

Yazan: Yavuz

Okuyan: Yavuz-Sinem

- 1- Mustafa Kemal, ölümünün 49. yılında ülke çapında ve yurtdışında törenlerle anıldı.
- 2- İnsan hakları derneğinin Ankara şubesinin yönetim kurulu üyeleri hakkında dernekler yasasına aykırı davasandıkları gerekçesiyle dava açıldı.
- 3- Nükleer savaşın önlenmesi için hekimler derneği hükümetin ABD ve NATO'nun nükleer füzelerin Türkiye'ye yerleştirilmesi yolundaki baskılarına karşı ~~karşı~~ koymasını istedi.
- 4- Yüksek öğrenim gençliğinin sorunlarını çözmek bir yana getirdiği yeni uygulamalarla daha da ağırlaştıran Yüksek Öğrenim Kurumu, kuruluşunun 6. yılında çeşitli gösterilerle protesto edildi.
- 5- SBKP MK aday üyesi Novosti Basın ajansı genel yönetmeni Valanti Falin, Milliyet gazetesinden Mehmet Ali Brand'ın Kürt sorunu ve silahsızlanma konularındaki sorularını yanıtladı.
- 6- ANKA ajansı tarafından yapılan bir araştırmada, Türkiye'de işçi ücretlerinin 1979 yılından bu yana sürekli düşüş gösterdiği ve bütün çağ atlatma iddialarının terksine çağın gerisinde kaldığı gözler önüne serildi.
- 7- İspanya hükümeti, B. Amerika'nın Madrid'deki büyükelçiliğine sözlü bir nota vererek üsler anlaşmasını iptal ettiğini bildirdi.
- 8- Filipinler dışişleri bakanı Raul Manglapus, ülkesinde Amerikan üslerinin bulunmasına gerek olmadığını söyledi.
- 9- Birleşik Amerika'lı bir inceleme grubunun, İsrail Birliklerinin işgal bölgesinde yaptıkları araştırmayla ilgili bir raporu yayımlandı.
- 10-B.Milletlere bağlı Avrupa Ekonomik Komisyonu toplantı pazartesi ve salı günleri Cenevre'de yapıldı.
- 11- Demokratik Almanya dışişleri bakanı Oskar Fişer ile Birleşik Amerika dışişleri bakan yardımcısı Con Vithed Berlin'de, iki ülke arasında çeşitli alanlardaki işbirliğinin geliştirilmesi konusunu görüştüler.
- 12- Brezilya Komünist partisi önümüzdeki yılın haziran ayına kadar üye sayısını 200 bine çıkarmayı hedefliyor.
- 13- Nikaragua hükümetinin, dış saldırılara son verilmesi halinde Kontralar için 2 af ilan edileceğini ve sıkıyönetimin kaldırılacağını açıklaması tüm ülkede olumlu karşılandı.
- 14- Noys Doyçland gazetesinde, Türkiye'de yapılacak olan seçimlere ilişkin bir yazının kısa bir özeti.

GÜNÜN YORUMU

Yazan: Ekrem

Okuyan: Sinem

Başlık: Demokratlığın ölçütü ve komünistlere karşı tutum (Bizim radyonun 7 Kasım 1987 tarihli yorumu)

YAZILAR

- 1- TDOO programı
- 2- Günün yorumu
- 3- Sovyet yaşamı Sovyet Ülkesi

--- Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, ölümünün 49.yılında ülke çapında ve yurtdışında törenle anıldı. Ankara'da Atatürk'ün kabri başında yapılan törenlere Cumhurbaşkanı, Başbakan meclis başkanı, ^{ve} siyasi parti liderleri ~~xxx~~ katıldılar.

~~Atatürk'ü anma törenleri yurtdışında da yapıldı. Bunlardan~~

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

----- İnsan Hakları Derneği Ankara şubesinin ~~hex~~ yönetim kurulu üyeleri hakkında dernekler ~~day~~ yasasına aykırı davrandıkları iddiasıyla dava açıldı. Derneğin Ankara şubesinin beş yönetim kurulu üyesi Güngör Aydın, Hasan Şahin, ~~Hexki~~ Fevzi Argun, Hüsnü Öndül ve Taner Özbenli'nin ~~ax~~ 6'şar ay hapis cezasına çarptırılmaları isteniyor.

TÜSTAY
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARKİVİ
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARKİVİ
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARKİVİ

---- Nükleer Savaşın önlenmesi için hekimler derneği hükümetin ABD ve NATO'nun nükleer füzelerin Türkiye'ye yerleştirilmesi yolundaki baskılarına karşı koymasını istedi. Derneğin açıklamasında ~~ayrıxxnükleer~~ nükleer ortamenzilli/füzelerin ~~Türkiyeyinin~~ kaldırılacağı bir dönemde Türkiye'ye yerleştirilmek istenen yeni nükleer silahların ulusal güvenliğimiz açısından taşıdığı tehlikelere dikkat çekildi. Öte yandan Federal Almanya'nın Duizburg kentinde yapılan "Nükleer Savaşın Önlenmesi için Uluslararası Hekimler Birliği" kongresinde, Türk hekimlerinin bu konudaki çabalarından övgüyle sözedildi..

----Yüksek öğrenim gençliğinin sorunlarını çözmek bir yana getirdiği yeni uygulamalarla daha da ağırlaştıran Yüksek Öğrenim Kurumu, kuruluşunun altıncı yılında çeşitli gösterilerle protesto edildi. YÖK'ün kuruluşunun ~~xxxx~~ altıncı yıldönümüⁿⁱ yas olarak karşılayan öğrenci dernekleri düzenledikleri protesto eylemlerinde bu kurumun kaldırılarak özerk ~~demokratik~~ demokratik, katılımcı, ve kitlesel bir üniversitenin kurulmasını istediler. Çeşitli ^{Üniversitelerde, YÖK'ün} ~~fakültelerinde, yüksek okullarında~~ ^{Protesto eden} ~~fakültelerde~~ öğrenciler, yakalarına taktıkları "bilimsellik öldü, başımız sağolsun" rozetleriyle tepkilerini dile getirdiler.

?

-----↑Sovyetler Birliği Komünist ^{aday} Partisi Merkez Komitesi/üyesi
 ve Novosti ^{Basın} ~~Haber~~ Ajansı genel yönetmeni Valentin Falin, Milliyet
 gazetesinden Mehmet Ali birand'ın ~~sorularını~~ Kürt sorunu
 ve silahsızlanma konularındaki sorularını yanıtladı. ~~Türkiye~~
 TKP ve TİP Genel sekreterlerinin TBKP'yi yasal olarak kurmak amacıyla
 Türkiye'e dönme kararının Türkiye'nin içişleriyle ilgili bir sorun
 olduğunu belirten Valentin Falin, dönüş olayını ~~uzaktan~~ izlediklerini
 ve Türkiye'nin içişlerine karışmalarının söz konusu ~~olmayacağı~~ olamayaca-
 ğını söyledi. Mehmet Ali Birand'ın "Sovyetler Birliği'nin Kürt
 politikası nedir? Kürtlerin bağımsızlık savaşına katılıyormusunuz?"
 sorularına ise Falin şu yanıtı verdi : "Bizim Kürtlerle doğrudan
 veya resmi temasımız yok. Kürtler genelde İran, Irak ve Türkiye'de ya-

şıyorlar. Bizim topraklarımız üzerinde bir kaç aile dışında Kürt yok. Kürtlerin geçmişine baktığımızda bunun pek mutlu bir geçmiş olduğunu ~~söylenemez~~ söyleyemeyiz. Kürtlerin yaşam koşullarının düzeltilmesi gerektiğine inanıyoruz. Sovyetler Birliği olarak Kürtlerin kimliklerini kaybetmelerine karşıyız."

~~Valentin~~ Valentin Falin, "Sovyetler Birliği'nin örneğin Türkiye'deki bazı Kürt gruplarına, siyah olsun, siyasi olsun destek verip ~~vermediği~~ vermediği " yolundaki bir soruya da şu karşılığı verdi: "Hayır bizim doğrudan bir temasımız yok. Sovyetler Birliği olarak Kürt halkına ~~kayış~~ moral ve dayanışma vermekten ileri gitmiyoruz. direk temasımız ise daha önce söylediğim gibi yok."

Falin, Türkiye'ye yeni nükleer silah yerleştirme girişimlerinden ~~bu~~ rahatsız olduklarını da sözlerine ekledi.

miri

7

----- ANKA Ajansı tarafından yapılan bir araştırmada, Türkiye'de işçi ücretlerinin 1979 yılından bu yana sürekli düşüş gösterdiği ve ~~gıda~~ bütün "çag atlama" iddialarının tersine çağın gerisinde kaldığı ~~belirtilen~~ gözler önüne serildi. ANKA'nın araştırmasında 1979'dan bu yana sürekli gerileyen ücretlerin işçinin alım gücünü azaltması yanında, gerekli gıda maddesini satın alabilmesi için harcadığı çalışma süresinin de arttığı ~~vurgulanıyor~~ vurgulanıyor. Bu araştırmaya göre 1979 yılında 1 kilo ekmek için 17 dakika çalışmak yeterliyken, bu süre 1986 yılında 38 dakikaya çıktı. 1979 yılında ~~xxxix~~ bir kilo et alabilmek için 4 saat 19 dakika çalışmak zorunda olan bir işçi, 1986'da 1 kilo et alabilmek için 7 saat 19 dakika çalışmak ~~xxx~~ zorunda.

Kiralar ise işçilerin gelirlerinin büyük bölümünü yutan ~~harcam~~ ⁴⁴⁰

~~durumunda~~. Bir aylık kira için işçiler 1979 yılında yalnızca 54 saat ~~XXXXXX~~ 25 dakika çalışıyorlardı, 1986 yılında bir aylık kiranın karşılığı çalışma süresi 4 kat artarak 196 ~~a~~ saate çıktı.

Anka araştırmasında çeşitli ~~gıda~~ beslenme, giyim, ve öteki harcamalar ~~hakkından~~ açısından 1979 yılından 1986'ya kadarki değişiklikler gözler önüne seriliyor. Bu araştırma son yedi yıl içinde Türkiye'de işçilerin yaşam düzeyinin yarı yarıya düştüğünün de önemli bir kanıtı oluyor. ANka'nın araştırmasında Batılı gelişmiş kapitalist ülkelerde ⁽²⁾ işçilerin yaşam düzeyleriyle, Türk işçisinin yaşam düzeyi de karşılaştırılmış d.d. Buna göre 1 kilo ekmek için Türk işçisi 38 dakika çalışmak zorundayken, Yunan işçisi 18, Amerikalı işçi 6, Federal Alman işçi 12, Kanadalı işçi 5, Japon işçisi de 11 dakika çalışıyor. Bir kilo et, bir kilo şeker veya bir aylık kira karşılığı harcanan çalışma süresi ^{kıyaslandığında da ortaya} ~~de öteki ülkelerde çok daha az.~~ Türk işçisi için ortaya ^{bu} ~~örpelti~~ bir sonuç çıkıyor. d.d.

madde

--- İspanya hükümeti, Birleşik Amerika'nın Madrid'teki büyükelçiliğine sözlü bir nota vererek üsler anlaşmasını iptal ettiğini bildirdi. Böylece önümüzdeki yılın Mayıs ayına kadar geçerli olan anlaşma otomatik olarak uzamayacak. Verilen ~~notada~~ "nota"da, yeni görüşmeler yapmanın önünde bir ~~eg~~ engel bulunmadığı da bildirildi.

İspanya ile Birleşik Amerika arasında ~~üslerle ilgili~~ 1,5 yıl kadar süren üslerle ilgili görüşmelerin sonuncusu geçen hafta sonlarında yapılmış ve ~~bir anlaşma sağlanamamıştır~~ Amerika bu ülkedeki ~~asker~~ün askeri gücün/azaltılması ve F-16 savaş uçaklarının tümünün çekilmesi istemlerini kabul etmemiştir.

--- Filipinler Dışişleri Bakanı Raul Manglapus, ülkesindeki Ameri-
kan üslerinin bulunmasına gerek olmadığını söyledi. Filipinler Dı-
şişleri Bakanı Güneydoğu Asya'da güçler dengesinin korunması açısından
dan bu üslere gerek olmadığını ~~ve~~ açıkladı. Ayrıca Filipinler Sena-
tosu, ~~Amerikan~~ ülkedeki Amerikan üslerinin gerekli olup olmadığının
acilen saptanması için bir komisyon kurulmasına karar verdi. Komis-
yonda hükümet temsilcileri ve parlamento üyeleri ~~bulunacak~~ yer alacak.

Birleşik Amerika'nın, ~~yurt dışındaki~~ ülke dışındaki en büyük üs-
leri Filipinlerde bulunuyor. Filipinler'de Ağustos ayı sonlarındaki
başarısız darbe girişiminin lideri Albay Honasan, bu üslerde kullanı-
lan bir helikopterle kaçırılmıştı.

--- Birleşik Amerika'lı bir inceleme grubunun, İsrail Birlikleri'nin işgal bölgesinde yaptıkları araştırmayla ilgili rapor yayınlandı. Raporda işgalci İsrail birliklerinin, ~~Filistinli gençler ve çocuklar~~ ~~yaptıkları işkenceler~~ bölgede sürdürdükleri terör ve Filistinli gençlerle çocuklara yaptıkları işkenceler anlatılıyor.

Raporda Birleşik Amerikalı inceleme grubunun hazırladığı 20 sayfalık raporda, 15 çocuğa yapılan işkenceler kendilerinin ~~açıklama~~ ifadeleriyle yer alıyor. Çocukların ifadelerinde, ~~wendilerinde~~ ~~falaka~~ ~~dayanılmaz~~ falakadan geçirildiklerini, karınlarına, cinsel ~~orga~~ organlarına vurulduğunu, kulaklarında sigara söndürüldüğünü anlatıyorlar. Raporda ~~Filistinli çocukların~~ ~~birkısımlarının~~ da kollarıyla arkadan tavana asılarak işkence gördükleri belirtiliyor.

--- Birleşmiş Milletlere ~~B~~ bağlı Avrupa Ekonomik Komisyonu toplantısı Pazartesi ve Salı günleri Cenevre'de yapıldı. Avrupa ülkeleri dışında Birleşik Amerika ile Kanada'nın da ~~sık~~ katıldığı toplantıda ekonominin ~~baş~~ başlıca ^{on} ~~baş~~ alanında, doğu ile batı arasında ilişkilerin geliştirilmesi yolunda tavsiye kararı alındı. Ticaret, sanayi, ulaşım, bilim ve teknik bu alanlar arasında yer alıyor.

--- Demokratik Almanya Dışışleri Bakanı Oskar Fişer ile Birleşik Amerika Dışışleri Bakan Yardımcısı Con Vithed Berlin'de, iki ülke arasında çeşitli alanlardaki işbirliğinin ~~dan~~ geliştirilmesi konusunu görüştüler. Görüşmelerde, iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesi-
nin, hem iki ülke halkları, hemde uluslararası ~~duyumu~~ ortamın iyi-
leşmesi açısından yararlı olacağı vurgulandı. & Yeni işbirliği alan-
larının tebbit edilmesinin kararlaştırıldığı görüşmelerde politik
görüş alış-verişinin ~~sürdürülmesi~~ ~~de~~ sürdürülmesinin de yararlı
olacağı belirtildi.

--- Brezilya Komünist Partisi önümüzdeki yılın Haziran ayına kadar üye sayısını 200 bine çıkarmayı hedefliyor. Brezilya Komünist Partisi Başkan Yardımcısı Roberto Frayre,, ~~partisinin devrimci yığın partisi durumuna getirilmesi için~~ üye sayısını artırmak için bir kampanya açıldığını ve bunun, ~~partisinin devrimci yığın~~ partisi durumuna getirilmesinde önemli bir adım olacağını söyledi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA YAKETİ

--- Nikaragua hükümetinin, dış saldırılara son verilmesi halinde Kontralar için af ilan edileceğini ve sıkıyönetimin kaldırılacağını açıklaması tüm ülkede çok olumlu karşılandı. ~~Ülkenin~~ Nikaragua'nın çeşitli kentlerinde yapılan mitinglerde, örgütlerin yaptıkları açıklamalarda bu kararın desteklendiği belirtiliyor.

Nikaragua hükümeti ayrıca Kontralar'la ateş-kes üzerine görüşmeye hazır olduğunu, politik diyaloga ise girmeyeceğini açıkladı.

merke

16

11 Kasım

DD, Demokratik Almanya'da yayınlanan ~~Sosyalist~~ Almanya Sosyalist Birlik Partisi Merkez Komitesi'nin yayın organı Noys Doyçland gazetesinde, Türkiye'de 29 Ekim'de yapılacak seçimlerle ilgili olarak bir yazı yereldi. Şimdi sizlere 11 Kasım tarihli Noys Doyçland gazetesinde yer alan yazının bir özetini sunuyoruz.

Gazetenin Ankara muhabirinin yazısında önce, ~~önümüzdeki~~ normal olarak önümüzdeki yıl yapılması gereken seçimlerin neden 29 Kasım'a alındığına değiniliyor. Yazıda politik yasaklarla ilgili olarak yapılan referandum hatırlatıldıktan sonra ANAP hükümetinin, yasakları kalkan politikacılara ve partilerine hazırlanmak üzere fazla zaman bırakmamak için seçimi öne aldığı belirtiliyor! Seçimin öne alınmasının ikinci nedeni olarak da, ekonomik durumun önümüzdeki yıl içinde daha da kötüleşebileceği ve bunun seçimde ANAP için olumsuz etkisinin

olacağı hatırlatılıyor.

Almanya Sosyalist Birlik Partisi'nin yayın organı Noys Doyçland gazetesinde yayınlanan yazıda daha sonra Türkiye'de otoriter bir rejimden yana olan gerici güçlerle, samimi olarak demokrasiden yana olanlar arasında ayrımın giderek daha belirginleştiği belirtiliyor ve kamuoyu yoklamalarının, ANAP'ın seçimlerde başâri kazanacağını gösterdiği hatırlatılıyor.

Yazıda daha sonra Türkiye Komünist Partisi ile Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreterlerinin ülkeye geri dönüşleri konusuna değiniliyor ve her iki genel sekreterin, Brüksel'de yaptıkları basın toplantısında yaptıkları ~~bir~~ açıklamaya yer veriliyor. TİP ve TKP genel sekreterlerinin, haklarında yasal işlem yapılması tehlikesinin, ~~ken-~~

dönüşlerini etkilemeyeceğini açıkladıkları belirtiliyor.

Noys Doyçland ~~yaxx~~ gazetesinde yayınlanan yazıda daha sonra şöyle deniyor: "Geri dönüşün ve Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin ülkenin politik yelpazesinde yer almasının önkoşulları çeşitli ~~axxx~~ açılardan uygun. Bunların kanıtlarından biri, /Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı ve eski ~~parlament~~ milletvekili Behice Boran için resmi cenaze töreni yapılması. Millet Meclisi önünde yapılan cenaze törenine önde gelen politikacılardan Bülent Ecevit ve Erdal İnönü katıldılar."

Almanya Sosyalist Birlik Partisi'nin yayın organı Noys Doyçland gazetesinde yer alan yazının sonunda Behice Boran için İstanbul'da yapılan cenaze törenine değiniliyor ve ~~25 bin kişinin~~ aralarında çeşitli partilerin, örgütlerin ve sendikaların temsilcilerinin de

19

bulunduğu, 25 bin kişinin katıldığı törenin, demokrasi, ilerleme ve barış gösterisine dönüştüğu kaydediliyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAşTIRMA VAKFI